

# 10 goda råd om Kommunikationsrätt

10 goda råd och tips om varför kommunikationsrätt är viktigt!

## 1. Ha koll på upphovsrätten

Ordning och reda på rättigheter för bilder och filmer skapar möjligheter och sparar pengar. Kommunikatören måste ha kunskap om hur beställda rättigheter får användas. Oftast är det kommunikatören som har kontakten med fotografer och bestämmer vilka bilder och artiklar som ska läggas upp på webbplatsen. Ett vanligt fel som görs är att det saknas kunskap och rutiner för inköp av immateriella rättigheter såsom bild och film. Ofta har man inga avtal eller så är avtalen bristfälliga.

Tänk igenom organisationens behov först och se till att ha ett avtal som motsvarar behovet!

## 2. Informationskrav i sociala medier

Kommunikatören är oftast den som ska hålla i organisationens sociala medier. E-delegationen har gjort en utredning som visar att lagen om elektroniska anslagstavlor, den s.k. BBS-lagen, ska tillämpas i sociala medier såsom Facebook. Det innebär ett flertal skyldigheter för organisationen. Bland annat måste organisationen informera i det sociala mediet. Informationskravet uppfylls lämpligen genom att företaget har regler för externa användares inlägg i det sociala mediet.

## 3. Ska ni lansera ett nytt varumärke?

Att kommunicera under ett specifikt namn ger många fördelar. Tänk dock på att namnet måste vara ledigt. Om ni väljer ett namn på er tjänst/produkt som redan är upptaget kan det innebära ett varumärkesintrång. Var alltid noga med att göra en förundersökning och kontrollera att ni inte gör intrång i någon annans varumärkesrätt.

## 4. Skydda ditt varumärke!

Som kommunikatör behöver du ha insikt i hur man skyddar ett varumärke och förbereder ett varumärke vid utformning av ett nytt koncept. Tänk på att ett varumärkesskydd innebär en ensamrätt till det namn ni valt att kommunicera er produkt/tjänst under.

## 5. Offentlighetsprincipen och sekretess

Som offentligt anställd kommunikator måste du veta vad som är skillnaden mellan begreppen allmän handling, offentlig handling och hemlig handling. Vad gäller för publicering och hantering av personuppgifter? Vem omfattas av meddelarfrihet och vad är skillnaden mot yttrandefrihet?

Arbetar man med sociala medier på en myndighet känner man inte alltid till att inlägg blir allmänna handlingar och vilket ansvar man har för diarieföring och hantering av externa och interna inlägg på t.ex. Facebook.

## 6. Starta en periodisk skrift

En periodisk skrift är en skrift som utkommer minst fyra gånger per år under samma titel. För att ge ut en periodisk skrift krävs att ni registrerar utgivningsbevis hos PRV. Med utgivningsbeviset följer att ni måste ha en ansvarig utgivare som ansvarar för skriftens innehåll enligt tryckfrihetsförordningen (TF).

## 7. Att vara ansvarig utgivare

Den ansvarige utgivaren har ett personligt, straffrättsligt ansvar för brott som begås mot yttrandefrihetsgrundlagen och tryckfrihetsförordningen. Det är viktigt att ha bra rutiner för att kontrollera det material som publiceras.

Att ha utgivningsbevis innebär:

- Rätt för författare att vara anonyma
- Förbud för myndigheter att efterforska vem som står bakom material på webbplatsen
- Censurförbud (myndigheter får inte förhandsgranska eller försvåra publicering)
- Personuppgiftslagen gäller inte om den skulle strida mot yttrandefrihetsgrundlagen

## 8. Anordna en tävling för att attrahera kunder

Om ni önskar anordna en tävling för att exempelvis attrahera besökare till webbplatsen är det viktigt att tänka på att ni måste utse vinnaren på grundval av prestation. Om det är slumpen som avgör vem som vinner strider upplägget mot lotterilagen. Tänk också på att ha tydliga tävlingsregler som anger hur tävlingen är utformad och villkor för att delta.

## 9. Personuppgifter och publicering av bilder

En bild på en person är en personuppgift enligt personuppgiftslagen (PuL). Enligt PuL behöver ni dock endast ha samtycke för bildhantering som sker i strukturerad form (exempelvis sökbar databas, personalregister, bildbank). Detta gäller oavsett om ni anger namnet på personen. Bildanvändning i löpande text på webbplatsen kräver alltså inget samtycke (OBS samtycke krävs dock om bilden används i reklam).

## 10. Reklam i sociala medier

Sommaren 2012 kom de Nordiska konsumentombudsmännen ut med en ståndpunkt för kommunikation i sociala medier. Ståndpunkten tar bland annat upp frågor om ansvar för reklamidentifieringen vid inlägg i bloggar. Enligt ståndpunkten är det inte tillåtet att skicka direktreklam till konsumenters inbox på Facebook. Gå noga igenom ståndpunkten om ni ska göra reklam genom sociala medier.

*Katarina Ladenfors  
Advokatfirman Marlaw AB*

## 10x10 goda råd

Det finns mycket kunskap inom Sveriges Kommunikatörer. Vi vill låta kunskapen flöda mellan våra medlemmar. Därför har vi tagit fram en samling lathundar. Det är några av våra kursansvariga som generöst delar med sig av sina bästa tips i sann nätverksanda. Se alla råd på [sverigeskommunikatorer.se](http://sverigeskommunikatorer.se).